

SLOVENEK

Velja po pošti:
za celo leto naprej .. K 40—
za en mesec .. " 3.50
za Nemčijo celoletno .. " 45—
za ostalo inozemstvo .. " 50—
V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 30—
za en mesec .. " 3—
v upravi prejemov mesečno .. 2.50
Sobotna izdaja:
za celo leto .. " 8—
za Nemčijo celoletno .. " 10—
za ostalo inozemstvo .. " 13—

Inserati:
Enostopna pettivrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prositor)
za enkrat .. " po 50 v
za dva- in večkrat .. " 45
pri večjih naročitih primeren popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.
Poslano:
Enostopna pettivrsta K 1—
Izhaja vsak dan izveniški ne-
dolge in praznične, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vzoi ref

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Pismo iz Zagreba.

Nove krivice. — Poostrenje spora. — Bud-
na zavest. — Demonstracije. — Neuspele
mahinacije.

Nikjer ni morda v političnem življe-
nju tolike negotovosti, kakor na Hrvat-
skem. Čuti se in opaža, da smo tik pred
krizo, a kdaj ravno bo postala akutna, je
težko reči. Vsekakor je gotovo, da ni več
daleč. In ravno ta negotovost položaja je
največ kriva brezglavosti vladajočih kro-
gov. Svojo dolžnost v lastnosti eksponenta
morajo izvršiti, a zopet jim je žal za izgub-
ljeni renome. Končno nič novega, saj se
godi tako vsem, ki hočejo sedeti na dveh
stolih.

A ravno današnjo vlado izrabljajo
Madžari, da spravijo skozi razne protiza-
konitosti, ker poznajo njeno popustljivost.
V zadnjem času skoro ni dneva, da ne bi
moral beležiti kake nezakonitosti.

Tu prihaja v prvi vrsti v poštev vpra-
šanje o gospodarstvu z narodnim premo-
ženjem. Madžari kakor prej, mislijo tudi
v tem vse stlačiti pod svoj klobuk. In v
tem, ko se oni pripravljajo za ta slučaj,
pa v koaliciji in na hrvatski vladi nihče
niti ne misli na to, da bi se moral tudi na
Hrvatskem osnovati poseben zavod z do-
mačim kapitalom. In vse to prihaja isto-
časno z glasovi, da je finančni odsek pe-
štanskega državnega zbora rešil zakonske
načrte o davkih, med katerimi so tudi ta-
ki, glede katerih se še vrše pogajanja s hr-
vatsko delegacijo. Po pravici se ljudje
boje, da se tu proti Hrvatski nekaj pri-
pravlja, tembolj ker se vse tako nekam
prikriva.

Poleg prve in druge nezakonitosti pri-
haja sedaj še ta, da se zadnji čas izdajajo
blagajniške nakaznice avstro-ogrsko ban-
ke samo v madžarskem jeziku.

Vse to se dogaja v dobi koalicije, ne
da bi bila le ta sposobna, da bi proti te-
mu nastopila. Nekoliko močnejše so se ob-
našali v regnikolarnih deputacijah, toda
kaj pomaže, ko jih bodo pa Madžari kot
izrabljene vrgli proč. O posvetovanjih re-
gnikolarnih deputacij v Budimpešti se je
namreč izvedelo, da so Madžari predložili
Hrvatom nov elaborat z novimi predlogi
glede tangiranja vojnih davkov. Ti pred-
logi so nekoliko zmernejši, toda hrvatska
delegacija jih je odklonila kot nesprejem-
ljive. In to je sedaj takorekoč vzrok krize.
Le-ta je oštrija nego javnost misli. Mad-
žari vstrajajo na svojih novih predlogih in
Hrvatom tudi ne priznajo pravice do so-
delništva pri dobičku od vojnih davkov,
marveč so jim voljni le vreči gotov pav-
šalni znesek kot nekako miloščino.

Razen tega predbacivajo koaliciji, da
je preveč popustljiva nasproti jugoslov-
skemu gibanju; tako se vse kopiči in koa-
licija pripravlja svojo prtljago. Vsekakor
se glasovi o padcu vlade dementirajo, toda
te dni je eden izmed najuglednejših članov
koalicije izjavil, da pojde vlada tekom
enega meseca.

A dasiravno stoji vlada pred padcem,
vendar si prizadeva, da bi zadušila glas
ljudstva, da bi ga ovirala v njegovi svo-
bodi. Te dni je bilo pri banu odposlanstvo
hrvatskega sokolstva in ga prosilo, da bi
dovolil zopetno delovanje. Toda ban se je
skliceval na višje interese in zahtevo od-
bil. Ali je delovanje hrvatskega sokolstva
tako nevarno, da se mora takoj trkati na
višje interese?

Kaj čuda po vsem tem, da se kaže z
današnjim stanjem vedno večja nezado-
voljnost. Naši dijaki na dunajski in graški
univerzi so izpostavljeni preganjanju poli-
tično fanatičnih profesorjev. Zaradi jugo-
slovanskega gibanja smo trn v peti Mad-
žarom in Nemcem, povsod izpostavljeni
preganjanju, a v domači vladi ne najdemo
nobene zaščite. Narod vse to spoznava pa
od časa do časa daje duška svoji boli.

Po geslu: »Šilo za ognjilo« je začel po-
vračati. Tako je nekega dne prišlo do bu-
čnih demonstracij proti plesalki Wiesen-
thal. Občinstvo je demonstriralo proti kul-
turonoscem in gledališki upravi (koalicijo-
naš Hreljanovič), ki nam v teh dneh težke
narodne borbe dovaja v kulturno središče
take kulturtregarske kreature. Policija, ki
je na glaslu po svojem lepm obnašanju, je
izpraznila gledališče, toda pred gledali-
ščem na trgu je prišlo do hrupnih demon-
stracij in manifestacij.

Nič boljše ni bilo v nedeljo, ko je glu-
post redarstva povzročila nove burne de-
monstracije, kakršnih ne pomnimo niti
iz mirne dobe. Iz navadne aretacije, ko je
redarstvo s svojim brutalnim nastopom iz-
zvalo zbiranje ljudi, so se rodile nevarne
demonstracije. Čim je začelo redarstvo
brez razloga napadati mirno občinstvo, je
masa odgovorila s točo kamenja in pogna-
la policijo v beg; policija se je zatekla v
neki kino, ki je moral nato nositi posledice
ter je bil videti, kakor bi bil bombardiran.
Ko so redarstvu došla ojačenja, so začele
govoriti sablje ter je bilo zelo veliko ran-
jenih. To je množico še bolj razkačilo in
začeli so padati tudi revolverski strelji. Iz-
gredi so se vedno hujše ponavljali; raz-
bijali so izlozbe in ranjenih je bilo veliko
redarjev, uradnikov in tudi sam poveljnik
straže Bošnjak. Nastopilo je vojaštvo, na-
pravilo kordone in poglalo demonstrante
v ilico. Tu so se sedaj demonstracije iz-

prevrgle v protimadžarske, ker niso bili
vzeli za asistenco moštva domačih polkov.
Šele energičnemu nastopu vojaštva se je
posrečilo kasno ponoči napraviti mir.

Taki pojavi so žalostni, ker morejo
samo služiti gotovim življenju, da morejo vr-
šiti svoje nizkotno delo. Varal bi se, kdor
bi mislil, da so gotovi ljudje, čeprav so
razkrinkani, ostali prekrizanih rok. Ti
ljudje so vedno na preži, ker še vedno
upajo uvesti na Hrvatskem frankovski
kurz. Z Rauchom ne gre več, zato operi-
rajo sedaj s Shekom. No, pa tudi z njim
ne bodo uspeli, ker ga poznajo Madžari po
njegovih zvezah z baronom Chlumeckim, z
»Österr. Rundschau« in »Reichspost«.
Shek je poverjenik dunajskih krogov, a
takega Madžari ne bi hoteli za eksponen-
ta. Kakor vselej, tako so frankovci tudi to
pot izbrali slabo taktiko.

A koalicija še vedno upa in čaka na-
vzlic vsem tem dogodkom. Ne spozna, da
se odigravajo usodni dogodki in kakor da
ne bi vedela, da se na Dunaju plete od-
ločba o državnopravnem položaju Bosne
in Hercegovine, in vse to v smislu, ki bi
odgovarjal nameram današnjih vladajočih
krogov na Dunaju in v Pešti. Koalicija ne
vidi, kako naša industrija prehaja v mad-
žarske roke, ne vidi, kako se ves narod
izreka in oklepa jugoslovanske misli; ne
koalicija še vedno blapčuje v službi tu-
jstva proti tej misli, in to v času, ko se ji
potapljajo vse ladje. Dvanajsta ura še ni
udarila, a bo kmalu in tedaj bo za kesanje
prepozno!

Buren shod koroških in štajerskih Slovencev.

Naše poročilo o shodu v Št. Janžu je
bilo v Ljubljani konfiscirano. »Straža« pa
piše pod zgornjim naslovom:

Za včeraj, dne 7. aprila napovedani
shod posl. Verstovška v Št. Janžu pri
Sp. Dravogradu se je vršil ob ogromni
udeležbi našega ljudstva. Osobito je bilo
na shodu prav veliko koroških Slovencev.
Prišli so od vseh strani peš, z železnico,
mnogo jih je pa prišlo na vozovih, okinča-
nih z narodno trobojnico. Shodu je pre-
sedoval domači župan, ki je dal besedo
dr. Korošcu. Njegova izvajanja je ljudstvo
spremljalo z viharim odobravanjem. Pov-
darjal je predvsem, kako smo bili Slovenci
dosedaj le hlapci in zatirani na vseh po-
lji. Posebno je omenjal trpljenje kakršne-
mu je bil izpostavljen jugoslovanski narod
tekem štirih let vojne. Ko je dr. Korošec
govoril že več kakor pol ure, je prišlo ka-
kih 200 Nemcev in nemškutarjev pod vo-
dstvom koroškega Lučovnika in maribor-

skega urednika Jahna. Dr. Mravlag je
ostal v Spodnjem Dravogradu, iz previd-
nosti, kakor se to spodobi oberkoman-
dantu. Pripravljen pa je bil znani naš pri-
jatelj Francelj Girstmaier, da bi govoril.
Naši so sprejeli dole s klici: »Ven z Nemci
in nemčurji!« Nekateri došleci so se po-
mešali med zborovalce med tem, ko je ve-
čina ostala v bližini vhoda na dvorišče,
kjer se je vršil shod. Naši so izdali geslo:
Dokler bodo Nemci mirni, jih pustimo pri
miru. Toda oni niso prišli z namenom, da
bi mirno zborovali, ampak iz povsem dru-
gih razlogov. Metili so izvajanja dr. Ko-
rošca z raznimi surovimi medklji, med
katerimi je bil najnavadnejši »Hoch-
verräter.« Ko se je našim končno zdelo
zadosti, so pritisnili na Nemce, da jih izri-
nejo iz dvorišča. Tedaj so Nemci potegnili
palice (pripominjamo, da so bili oboroženi
z močnimi okovanimi palicami), toda niso
poznali krepkih rok naših mladeničev in
mož. V hipu so Nemci razoroženi in njih
lastne palice so padale po njih glavah. Ko
so Nemci videli, da gre za res, so se spu-
stili v divji beg, naši mošči in mlade-
niči za njimi, a žene so začele veselo plo-
skati. Bližnji plotovi so nri tem precej tr-
peli, ker so naši iskali nadomestila za
zlomljene nemške palice.

Ko so Nemci pribežali izven vasi, so
se naši vrnili in dr. Korošec je mogel svoj
govor nadaljevati mirno in nemoteno.
Ožigosal je v svojih dlanicah izvajanjih po-
stopanje Nemcev, ki so hoteli motiti naše
zborovanje ter povdarjal, da hočemo mi
ostati zvesti habshurškemu prestolu in
kroni, dočim hočejo Nemci priti pod Hohen-
collernce.

Ko je dr. Korošec govoril še kakšno
četrt ure, je posl. dr. Verstovšek naznanil,
da je z ozirom na dogodke, ki so se vršili,
vladni komisar odredil razpust shoda.
Ljudstvo je razburjeno klicalo: Zakaj to?
čemu to? Saj je sedaj mir! Zakaj se nas ne
pusti naprej zborovati? Dr. Verstovšek je
rekel: »Moramo se ukloniti odredbi obla-
sti, toda predno se razidem, dam na gla-
sovanje resolucijo za jugoslovanske dekla-
racije. Kdo je zato?« Na zborovalšču je
zaorilo nepopisno navdušenje in iz tiseč
grl je donel klic: »Živela deklaracija, ži-
vela Jugoslavija!«

Nato so zborovalci zapeli »Hej Slo-
vanil« in prostor se je polagoma praznil.

Med tem pa so Nemci v Spodnjem
Dravogradu umivali razbite nosove in zna-
šali svojo jezo nad posameznimi Slovenci.
O raznih junaških činih Nemcev poročamo
pozneje.

LISTEK.

81

Nevidni človek.

'Angleški spisal H. G. Wells. — Prevel I. M.
(Dalje.)

»Tega si ne morem raztolmačiti. Bila
je, to se ve da, ovita in zvezana — tako
sem jo imel gotovo pri miru, vendar se je
prebudila, ko je bila še vedno meglena;
otožno je mijavkala in nekdo je prišel tr-
kat na vrata. Bila je neka stara ženica iz
prtljičja, ki me je imela na sumu, da žive
živali seciram — od pijače omehčana star-
ka, ki ni imela na božjem svetu skrbeti za
nič drugega kakor za svojo mačko. Urno
sem vzel malo kloroforma, ga vporabil pri
živali in odprl vrata. »Mačko sem slišala,«
je rekla, »ali ni morda moja?« »Je ni tu-
ka,« sem odgovoril prav vljudno. Nekoliko
je dvomila in je skušala pogledati mimo
mene v sobo — brez dvoma se ji je videla
čudna: gole stene, okna brez zagrinjala,
postelja na kolesih, tresočji stroj na plin
in penjenje izžarujočih točk, pa tisti rahlo
prodirljivi ostri vonj po kloroformu. Na-
posled jo je bilo treba potolažiti in zado-
voljiti in odšla je zopet.«

»Kako dolgo je vse trajalo?« je vpra-
šal Kemp.

»Tri do štiri ure — mačka. Kost,

miške pa mast so šli najposlednji, pa konci
bravste dlake. Ali ozadje oči, tista trdota
snov, pravim, se sploh ni hotela izpreme-
niti.

»Davno je bila že noč zunaj, ko je bila
stvar gotova in ni bilo videti drugega ka-
kor motne oči pa krepkile. Ustavil sem
plinovi stroj, tipaje poiskal žival, ki je bila
še nezavestna, jo gladil, ji zrahljal ovoje,
potem pa sem jo, ker sem bil sam utrujen,
pustil spat na nevidni blazini pa se ulegel
spat. Vendar nisem mogel zaspati. Ležal
sem bdeč, mislil tjavendan, prešel v duhu
ves poskus ali pa sem mrzlično sanjal, da
so stvarni okrog mene postajale meglene
in izginjale, dokler ni izginilo vse, celo tla,
ki sem stal na njih, in tako sem polagoma
šel v ono stanje, o katerem pravijo, da
človeka mora tlačiti. Okoli dveh je začela
mačka mijavkati po sobi. Skušal sem jo
potolažiti s tem, da sem jo klical, naposled
pa sem jo sklenil spustiti na prosto. Spo-
minjam se kako me je pretreslo, ko sem
prižgal luč, zakaj zopet so bile tam tiste
zelenkaste se sveteeče okrogle oči, okrog
njih pa nič! Dal bi ji mleka, a ga nisem imel.
Ni hotela biti tiho, ampak je sedla in mi-
javkala proti vratom. Skušal sem jo ujeti
z namenom, da bi jo spustil skozi okno, a
se ni dala ujeti in je izginila. Mijavkala je
po raznih krajih sobe. Naposled sem od-
prl okno in začel ropotati. Sodim, da je
končno odšla ven, Nisem jo več niti videl
niti slišal.

»Zatem sem začel iznova — sam Bog
ve zakaj — razmišljati o očetovem po-
grebu, dokler se ni zdanilo. Spoznal sem,
da ni upanja na spanje in zaklenil sem vra-
ta za seboj ter odšel na jutranje ulice.«

»Pa saj ne misliš reči, da hodi nevidna
mačka po svetu okoli, kaj?« je rekel Kemp.

»Če je niso ubili,« je rekel nevidni
človek. »Zakaj pa ne?«

»Zakaj ne?« je dejal Kemp. »Nisem te
imel namena prekiniti.«

»Bržčas so jo ubili,« je nadaljeval ne-
vidni človek. »Štiri dni pozneje je še žive-
la, dobro vem, za neko ograjo v Great
Tichfield Streeta, kajti videl sem gručo
ljudi, ki so stali okrog tistega prostora in
skušali dognati, odkod prihaja mijavka-
nje.«

Umolknil je za dobro minuto. Nato pa
je naenkrat zopet začel: »Spominjam se
tistega jutra pred izpremembo prav do-
bro.

»Moral sem iti gor po Great Portland
Streetu — spominjam se namreč na vojaš-
nico v Albany Streetu in na konjike, ki
so prihajali ven, in naposled sem se zna-
šel sedeč na solncu s prav slabimi in čud-
nimi počutki in sicer vrh Primrose Hilla.«
Bil je prav solnčen januarski dan, eden ti-

* Prva, vzhodna, z Great Portland Stree-
tom vzporedna ulica.

Nadaljuje Great Portland Street proti
severu.

Griček sredi parka enakega imena v
severozahodnem osrednjem delu Londona.

stih solnčnih, mrzlih dni, kakor smo jih
imeli pred letošnjim snegom. Utrujena mo-
ja glava je skušala dognati moj položaj,
zasnovati načrt za delo.

Z iznenadenjem sem spoznal, da je
bil moj cilj v mojem območju, najsi se je
njega dosegla videla še tako malo prepri-
čevalna. Bil sem pa apatičen za vse in sem
vse zaman skušal dobiti nazaj navdušenje
svojih prvih raziskavanj, strast za odkri-
tje, ki mi je dala moč, da sem povzročil
celo izpad sivih las svojega očeta. Bilo
mi je vseeno. Precej jasno sem spoznal,
da je bilo to zgolj mimoidoče razpoloženje,
povzročeno po prenapornem delu in po-
manjkanju spanja, in da bi bilo ali s po-
močjo narkotičnih sredstev ali počitka
mogoče pridobiti si staro energijo zopet
nazaj.

»Edino, kar sem mogel jasno misliti,
je bilo to, da se mora stvar dovesti do
konca; ta fiksna ideja me je še vedno ob-
vladala. In to kmalu, kajti denar, ki sem
ga imel, je bil malone izčrpan. Ozri sem
se po griču, kjer so se igrali otroci in jih
gledale deklice, ter sem poskušal misliti
si vse one fantastične koristi, ki bi jih ne-
viden človek mogel imeti na svetu. Čez
nekaj časa sem se vlekel domov, nekoliko
jedel, vzel močno dozo strihnina in se vr-
gel oblečen na posteljo... Strihnina je iz-
vrstno sredstvo, Kemp, da si človek pre-
žene to omtvelost.«

(Dalje)

Balfourjev govor.

Ob obletnici vojne napovedi Združenih držav je Balfour med drugim govoril: Vsi smo se prepričali, da če je tudi na svetu dovolj prostora svobodnemu razvoju vseh občnih združb, le ne more biti prostora vzorom, ki jih živahno nemška vojaška stranka zasleduje, poleg tistih idealov, ki so dragi velikim, svobodnim demokracijam na svetu. Ne, ti vzori ne morejo drug poleg drugega procvitati. Ti vzori so dosegli v kristalno čistih besedah meje sveta; odmevajo v vsakem srcu, katero pozna važnost besede: »Svoboda«; iz ust predsednika Wilsona so prišle. Povedal jih je v tako čisti obliki in sili jezika, da more le malokdo državnikov naših časov, ali pa nobeden, tekmovali z njim.

More li kaj biti bolj žalostno, kakor način, s katerim so uporabljali nemški in avstrijski državni Wilsonove javne izjave glede na njegovo politiko? Wilsonova načela sta navajala in jim glasno pritrjevala nemški državni kancler in neki avstrijski minister. Wilsonova načela nam povejo, kaj zahteva pravičnost, da se doseže trajni mir. Z narodi se ne sme tako postopati, kakor da bi bili blago, ki ga velesile lahko med seboj zamenjavajo; meje se smejo premikati le v korist prebivalstva ozemelj, za katera gre. Avstrijski in ogrski državniiki so z besedami, o katerih moram reči, da so hinavske, te izjave odkritosrčno svojim sodržavljanom hvalili in jih potem cinično vsestransko izrabljali. Stori-li so to v lastni deželi, ne da bi jim kdo kaj zato očital.

Tam lahko vidite posledice napačne uporabe načela, da se prebivalstvo gotovega ozemlja odločuje, h kateri deželi naj pripada. Ali ni zelo enostavno, med prebivalstvom izzvati spremembo bodisi z masakrom ali na kakšen drug način? To je skoraj neverjetno brutalno. V Rumuniji, v Grški in v drugih deželah se tudi pripravljajo na masakra gotove vrste. Nasilsteve se poslužujejo tudi v drugih slučajih, da lahko s prebivalstvom teh dežel ali s pokrajini postopajo po načinu Wilsonovega načela. Ne trdim, da Nemci in Avstriji te operacije izvajajo sami, pač pa delajo tako njih zavezniki, dasi pritrjujejo Wilsonovim načelom z ozirom na teritorialna vprašanja. Nasproti prebivalstvu postopajo tako, kakor izmenjavajo razne države blago med seboj. Osrednje velesile so rekle Rumuniji, da če ne sklene miru, jo bodo razdelili med Bolgarijo in Avstrijo in jo izbrisali z zemljevida. Če pomislimo na ozemlja, ki so jih uropali Rusiji, si lahko predstavljamo, kakšna je odkritosrčnost, ki preveva osrednje velesile. Osrednje velesile niso zgradile tistega dela Evrope po etniških in jezikovnih ozemljih, marveč so določile vsako mejo, za katero je šlo, tako, da sta ostali rana in ljubosumnost med državami, ki stremijo po svoji neodvisnosti, ker se tega osvojevalci poslužujejo za to, da uresničijo svoje obsodbe vredne osvojevalne svetovne načrte. Osrednje velesile niso nikdar mislile na to, da obnove tisto ravnotežje, ki more edino zavarovati in zjamčiti mir.

Pri mednarodnih pogodbah se mora delati in paziti na to, da se sklene pravna človeška in pravična pogodba. Z retoriko se ni mogoče vojskovati, z lepimi publicami se ne more doseči mir. Naši ruski prijatelji to resnico spoznavaajo. Upam, da ta nauk ni prišel prepozno. Ne verjamem, da ostane sedanji položaj v Rusiji trajen. Neomejeno zaupam ruski ljudstvu. Upam, da bom videl, kako bo Rusija od stopnje do stopnje, četudi s trudom, zavzemala novo neodvisno in svobodno stališče. Rusija ne bo le, kar ni prej nikdar bila, neodvisna in slojna, marveč bo tudi svobodna. Pomagati ji hočemo kljub trpljenju, ki ga je naložila sebi in nam.

Smoter, po katerem vsi hrepnim, bodo dosegli. Nihče med nami o tem ne dvomi, a Nemci še vedno trdijo, da so oni dobili igro. Ne podcenjujem silnega značaja nemške organizacije in hrabrosti nemških vojakov. Če pa Nemci od sveta splošno in od nevtralecev ter od tistih, ki se vojskujejo, zahtevajo, naj si tudi ogledajo vojni zemljevid in povejo, če niso Nemci zmagovalci, z enim samim pogledom na vojni zemljevid popolnoma drugače sodim. Osrednje velesile, o tem se ne more dvomiti, so precej zemlje pridobile in sicer zato, ker so se pečale le s sovražniki, ki niso bili oboroženi ali se niso branili. Njih uspehi niso bili več vojni, ko so imeli opraviti z armadami, ki so bile ravno tako, kakor njihove, temeljito pripravljene. Na vojaškem polju nisem strokovnjak in ne maram zato postavljati nobenega hroskopa. A Nemci naj le pomislijo, da če so v tej vojni pridobivali to, so jim naši zavezniki in tudi mi iztrgali veliko ozemlja.

Zaupanje, katero stavimo v bodočnost, pa ne temelji le na takih razmotirvanjih. Če tudi obžalujemo, ker je odpadel tak mogočen zaveznik kakor je Rusija, so le sile, ki se bore za pravico in svobodo, znatno večje, kakor tiste, s katerimi razpolaga sovražnik. Poleg tega razpolagamo predvsem v Ameriki, a ne

samo v tej deželi, s podpornimi vrelci moči, ki se bodo z razvojem vojske še pomnožili. A ne glede na premoč na tem polju, razpolagajo zavezniki v boju proti osrednjim velesilam še z drugim orožjem velike vrednosti: mislim na trgovino in prekmorske zveze, katerih sovražnik ne more uničiti. Predvsem zaupam slogi tistih, ki se ne glede na njih narodnosti vojskujejo. Zaupam notranji moči naše reči. Nemčija ni dosegla svojih vojaških smotrov in njena propaganda ni dosegla svojih namenov, ker ni mogla sejati nezaupanja tam, kjer ga prej ni bilo. Njeni poskusi so se popolnoma izjalovili. Danes ne slavimo le obletnice, ko je posegla Amerika v vojsko, slavimo marveč tudi slogo velikih svobodnih narodov, ki se boja udeležujejo.

Helfferich o vojski.

Stuttgart, 8. aprila. Državni minister dr. pl. Helfferich je govoril včeraj na shodu v Stuttgartu o vojski in o vojnem posojilu. Rekel je: Osmo bitka, ki smo jo zdaj pričeli v finančni borbi, mora biti silna, kakor so silni udarci naših vojsk. Kje korenini naša sila? V dobri naši reči in v sveti naši pravici na svobodo in razvoj. Drugi so se vojskovali, mi smo delali. V trenutku, ki je vabil na premislek in v katerem je bilo mogoče napraviti črto, smo začeli vojne fanfare versajlskih sklepov in francoskih in angleških ministrskih govorov; izjave, ki so vrgle nasproti na vzhodu vzhajajoči jutranji zarji nove vojne napovedi. Nasproti sili tega dejstva se naši sovražniki ne morejo na nič drugega sklicevati, kakor vedno le na staro bajko o nemškem militarizmu, ki se mora uničiti, da se odreši svet. Nemčija je tvorila skozi stoletja bojišče Evrope. Edino nemškemu militarizmu, naši strumno disciplinirani ljudski armadi se moramo zahvaliti, če prvič v stoletjih v vojski med narodi ne tepajo Nemčije in ne tvori kadečega bojišča, marveč se to godi v tistih deželah, katerih soldateska se je prej igrala na naših tleh.

Srbsko-avstrijski spor je vznemil tisto iskro, ki je zletela v sod smodnika, a sod so z razstrelivom druge roke napolnile. Brez Anglije bi svetovne vojske ne bilo. Anglija je mislila, da je prizadeta, ne da smo jo mi izzivali ali ji grozili, marveč le zato, ker smo mirno napredovali. Angleškemu svetovnemu gospodarstvu ne prija prostor napredujoče Nemčije. Borimo se za našo lastno reč, a z nemško srčno krvjo se vojskujemo istočasno za reč sveta. Anglija se je od prvega dne vojske z nami vojskovala z namenom, da uniči našo gospodarsko moč. Enkrat za vselej nas namerava zvezati in zadelati v našo kontinentalno omejenost na skromnem mestu angleškega svetovnega gospodarstva. Proti tej nevarnosti je zrastle le no zelišče, ki se imenuje: zmaga! Ne samo v boju armad in mornarice, tudi v borbi gospodarskih in finančnih sil je naš narod pokazal, da je kos strašni koaliciji prvih gospodarskih velesil.

Kako stoji stradalna vojska? Gotovo: pomanjkanje in trpljenje je veliko, a štiri leta smo prebili in prebili bomo še naprej. Lakota grozi danes sovražnikom. Kako stoji z materialno vojsko, ki naj nam zada, kakor je Lloyd George bahal, Knock out? Bitka ob Sommi 1918 je odgovor na oade, s katerimi je šel sovražnik v bitko ob Sommi leta 1916. Nemško delo in nemška iznajdljivost nista le vzdržali ravnotežja združenim industrijam sveta, marveč celo v kritičnem trenutku in na kritični točki dosegli premoč. In koncem koncev tiste srebrne kroglice, s katerimi je hotel Lloyd George avgusta 1914 dobiti vojsko? V tem času se je pač prepričal, da za poraz naroda, kakršen je nemški, ne zadostja tudi najdebelejša denarna mošnja. Gotovo se je tudi prepričal, da razpolagamo celo na finančnem polju s topovi, ki dlje streljajo in z boljšim strelivom.

Na vseh poljih vidimo isto podobo: Večjo notranjo moč, večjo delavnost in previdnost, boljše disciplino, močnejše živce in večjo zavest dolžnosti so pri nas. Naj sovražniki kriče nad nami barbari, ki jih morajo civilizirati, nad nas hlapce, katere morajo osvoboditi: civilizacijo z njih Kafri, svobodo z njih kuliji. Njih napuh nemškega bistva ne umeva. Narod barbarov in hlapcev more pač z velikim številom, a ne proti velikemu številu se držati in zmagati. Le dušna in pravna moč more mogočno materialno premoč ukrotiti in premagati.

Mažarski časnikar o Slovencih.

Znani mažarski publicist Robert Braun, ki je že lani objavil objektivno pisano zgodovino Slovencev do Bleiweisove dobe, je priobčil sedaj v reviji »Huszadik Szazad« nadaljevanje svoje študije o političnem, duševnem in gospodarskem razvoju Slovencev od Bleiweisa do smrti dr. Janeza Ev. Kreka. V tej razpravi, ki temelji deloma na lastnem opazovanju, deloma na slovenski strokovni literaturi, posebej pa na Kosičevem delu »O Slovincima«, ki je izšlo l. 1915, v srbski državni tiskar-

ni v Nišu, piše Braun o slovenskem časopisju:

»Predvsem treba ustanoviti, da je slovensko časopisje najdostojnejše in najbolj zmerno na slovanskem jugu. Tudi v njem so polemike in debate, ostre besede in zasmeh, toda drže se gotove meje, varuje se lastna pa tudi tuja čast. Če se v gotovih slovenskih krogih trdi, da v slovenskem časopisju ne manjka osebnih napadov in da tudi revolverška žurnalistika ondi ni več docela neznana, potem izvira to mnenje iz stremljenja po pretirani stvarnosti in samokritiki. Takih izraskov osebnega boja, take posurovelosti v obliki kakor je n. pr. v hrvatskem časopisju na dnevnem redu (da ne govorimo o srbskem), pri Slovencih nikdar ne najdemo ali pa le skrajno redko.« Pisatelj opozarja na »Slovenčeve« polemike proti socialnim demokratom in njihove replike in pravi, da take plemenitosti v žurnalističnem boju ne najdemo nikjer v Evropi izven Anglije.

O dr. Kreku pravi Braun med drugim: »Krek je pač umrl, toda njegova smer je po njegovi smrti v S. L. S. zmagala. Zveza čeških strank pod vodilno zvezdo državnopravnega radikalizma je pri Slovencih rodila podobno formacijo. Ko se je dr. Šusteršič, ki je dunajski centralistično stališče branil v obliki, v kateri ga med Slovenci sploh ni bilo mogoče zagovarjati, tem stremljenjem ustavljati, se je njegovo stališče omajalo; ko je pa tudi škof dr. Jeglič odkrito nastopil proti njemu, je izgubil tla.«

O bodočnosti Slovencev piše Braun: »S stališča praktične politike je za nas (Mažare) slovensko vprašanje le v enem oziru važno: Ali bo Slovence absorbiralo nemštvo, ali bodo ostali Slovenci, ali pa se bodo jezikovno združili s Hrvati? A priori se nobena teh možnosti ne da zavrniti, k večjemu moremo govoriti o večji ali manjši verjetnosti. Ako bi torej v tej vojni Primorje menjalo svojega posestnika, bi bilo to za Slovence katastrofalno, ker živi tamkaj 266.214 Slovencev, najmanj 20 odstotkov resničnega vpovedev prihajajočega dela Slovencev. Veliko vprašanje je, če bi mogel narod petih četrtin milijona tako amputacijo preživeti. Kajti četudi se ne more reči, da je Slovenstvo slabo, vendar tudi ni dvoma, da so meje njegove odporne zmožnosti ozke.«

Potem piše Braun o germanizmi v slovenskem narečju in meni, da bi moral slovenski jezik propasti, ako bi število Slovencev v Avstriji padlo, kakor se je to zgodilo z irščino. Če pa ostane položaj neizpremenjen, potem je verjetno, da bodo Slovenci ostali in se okrepili. Če ostane državnopravno razmerje Hrvatske tisto, kakor je danes, potem je malo verjetno, da bi Slovenci sprejeli hrvatski jezik ali se ga vsaj v večjem obsegu učili. Ako se pa uresniči trializem s priletnitvijo slovenskih ozemelj, potem pridobi hrvatski jezik znatno na šansah.

Nemški pohod na Ukrajini.

Nemška armada je v pohodu na Ukrajini sedaj v smeri najbogatejših delov Ukrajine, v kraje, kjer so rudniki, iz katerih se pridobiva premog in železo. Cela produkcija železa v Rusiji je znašala pred sedmimi leti 2,938.720 ton. In sicer je od tega pripadalo na »novorosijske« rudnike (okr. Dnjeper-Donec) same 1,815.480 ton. Isto je tudi s premogom. Rusija je izkopalala l. 1906. za 18,177.760 ton premoga. In sicer so dali samo donecko-dnjeperski rudniki 12,682.120 ton. Že same te številke pojasnjujejo ogromna bogastva, do katerih se približujejo v brzih pohodih nemške čete. Najvažnejše središče železne in jeklene industrije v jekaterinoslavski guberniji pade te dni v nemške roke. Nemci dobe v svojo posest najvažnejše rudnike mangana, s katerimi je pred vojno Rusija preskrbovala ne samo Nemčijo, ampak tudi Anglijo. Rudniki v Krivem Rogu nad Ingulcom, odkoder je blizu do Kerzona, dobavljajo najplemenitejšo železno rudo, v kateri je čistega železa 60 do 65 odstotkov. Istotako se nahajajo v teh krajih največji rudniki premoga in antracita. Toda privlačno silo nemške armade do teh pokrajin ne tvorijo samo rudniki, ampak tudi drugo. V ogromnih ozemljih besarabskih, kerzonskih, tavriskih, jekaterinoslavskih in donijskih se nabajajo največji nasađi sladkorne pese, tobaka, vinogradi in ogromna žitna polja. Ukrajina je tvorila tretji del cele ruske produkcije.

Če dobe Nemci stalno v svoje roke te bogate kraje, so popolnoma neodvisni glede žita in premoga od drugih držav. Ker bi bili v njihovih rokah največji premogokopi, bi bili gospodarji nad vso komunikacijo Evrope in nad vsem njenim gospodarskim in političnim življenjem.

Nemčija in mirovna pogodba z Rumunijo.

Berlin, 8. aprila. »Lokalanzeiger« piše: Kakor poročajo z Dunaja, je tam mirovna pogodba z Rumunijo že v podrobnostih znana in v merodainih krogih ne

prikrivajo, da je ta pogodba zelo zadovoljiva. Mi smo vedno naglašali prisrčnost zveze z Avstrijo in privoščimo samoobsebi umevno našemu zavezniku zaslužen plačilo za njegovo sodelovanje. Toda naša dolžnost je, da mislimo v prvi vrsti nase in zato vzbujajo dunajska poročila pri nas mešana čustva. Zdi se, da se je diplomaciji grofa Czernina posrečilo skleniti neke vrste levjo pogodbo, pri kateri smo mi znatno zapostavljeni. K sreči niso stvari v Bukarešti še popolnoma zaključene in zato je še vedno čas — čeravno že pozno — da vsaj v zadnji uri odvrnemo zlo in varujemo tako odločno nemške koristi, kot odgovarja to našemu imenu in našemu slavnemu nastopu v Rumuniji. Nasprotno bi se bilo treba bati, da pridemo ne samo gospodarsko popolnoma v ozadije, ampak da bo tudi naša splošna politika prisiljena hoditi pota, ki bi ne bila z nemškega stališča umestna.

Viktor Emanuel Wilsonu.

Chiasso, 8. (K. u.) Italijanski kralj je ob obletnici vojne napovedi Združenih držav brzojavil Wilsonu. Izrazil je zahvalo Italije za podporo, ki jo je v njenem boju podelil Wilson in izrazil nado, da skupen smoter doseže zmagoslavje.

Francosko časopisje o Czerninu.

Geni, 9. »Progress de Lyon« je 7. t. m. pisal: Czernin upa spraviti v zadrego sporazum s štirimi glavnimi točkami Wilsonove poslanice, ker se mora na nje odgovoriti z da ali ne. A zgleda Rusije se marsikdo plaši. Rusija je le nekaj drugega, kakor sporazum. Ko se je pričela Rusija pogajati, je bila brez armade, brez moči. Sporazum se pa opira danes na inaktivo, polnovredno armado, ki dela zdaj čudeže, na organizacijo, na jamstva in nade. Lahko govori in lahko razgovore prekine. — »L'Homme Libre« pravi: Grof Czernin se je spremenil v pangermanista. Diplomati, ki je tako govoril o sporazumu in o akordu in ki je bil ponosen, ker je iznašel besedo »sans annexions ni indemnités« je spremenil svoj ton. — »L'Heure« se ne zadovoljuje z Clemenceaujevem dementijem in napada tajno diplomacijo. — »Journal des Debats« pravi: Ko se je prvič skrivnostno govorilo, da zahteva Dunaj poseben mir in da se mu mora ugoditi, je list pribil, da je dunajski kabinet le preoblečen Berlin in da bi bilo boljše, če govore naravnost z Berlinom, če se hočejo pogajati. Vojska gre proti Nemčiji, z njo moramo opraviti. — Gauvin je pisal v »Journal des Debats«: Na Ballplatzu znajo izkoriščati najmanjšo netočnost v besedah. Nasprotovali smo zato odločno vsaki misliji poizvedovalcev in posredovalcev v nevtralnih deželah. Ljudje, ki jim take dvomne vloge poverjajo, se le preradi predstavljajo za pooblaščenice in kompromitirajo obe strani. Minister cesarja Karla ne more o teh prostovoljnih posredovalcih resno misliti, a dobri so mu zato, da bi v Avstriji verjeli, da so se res pogajali in da je za marčno ofenzivo odgovorna Francija.

Politične novice.

+ Cesarjevo priznanje uradništvu na Primorskem. Cesar je izdal naslednje lastnoročno pismo: Ljubi grof pl. Toggenburg! Na mojem zajednem potovanju po Goriški in Gradiščanski in Istri sem se mogel prepričati, da si politične oblasti na Primorskem, katerih organi so ob posebnem težavnih razmerah in mnogokrat pod neposrednim učinkom vojnih dogodkov požrtvovalno vztrajali na svojih mestih, tudi sedaj, ko se jim stavijo vsled zopetne pridobitve ozemelj, katere je imel preje zasedene sovražnik in spričo vladajočih težav v prehranjevalnih razmerah znatne naloge, nad vse vneto prizadevajo, da olajšajo usodo prebivalstva v deželi, posebno pa tistih, ki se vračajo v domačijo. Rad porabim to priiiko, da izrečem vsem udeležencem moje zahvalo in moje popolno priznanje. Naročam Vam, da ukrenete nadaljno in se trdno zanašam, da bodo vsi organi politične uprave na Primorskem tudi nadalje, v zmislu mojih namenov, zastavili svoje najboljšie moči v blagor prebivalstva, da pojde le-to po trdih preizkušnjah vojnega časa prav kmalu zopet srečnejši bodočnosti nasproti. Baden, 7. aprila 1917. Karel, m. p., Toggenburg m. p.

+ Pododsek avstrijskega vojnega odseka delegacij. Dunaj, 9. marca. (Kor. ur.) V pododseku avstrijskega vojnega odseka za dobave armadi in mornarici je naznanil trgovski minister baron Wieser, da je bila avstrijska industrija pri vojnih dobavah z 70 odstotki udeležena. To radi tega, ker ima Avstrija veliko več industrije kakor Ogrska. Na poljedelskem polju pa je imela kot vojna dobaviteljica Ogrska prednost. Sekcijski načelnik vitez dr. Ertl hvali avstrijske gospodarske zadruge. — Delegat Meyer predlaga, naj se povabi zastopnik prehranjevalnega urada in stavi celo vrsto vprašanj glede poljedelskega resorata. Od-

sek odobri resolucije delegata Meyerja, ki se predloži pristojnemu ministrstvu in vojni upravi. Predsednik Exner obljublja podpori pri predsedniku delegacij, naj se povabi pred odsek zastopnik urada za prehrano. Kot zastopnik ministrstva za javna dela poroča sekciji načelnik Haas o vojnih dobavah obrtništva in pravi, da se je avstrijsko obrtništvo izborna obneslo. Delegat Glöckel je stavil celo vrsto resolucij, ki se nanašajo na izpeljavo takozvanega Hindenburgovega programa, obstoj črnege zaklada, ureditev vojnih dobav in predlagal predložitev pogodb z nekaterimi večjimi vojnimi dobavitelji. Govori še delegat dr. Schlegel. Končno poziva češki delegat dr. Zahradnik predsednika, naj dela na to, da se čimprej skliče plenum delegacij in zunanji odsek. Predsednik obljubi, da bo tožadeno napravil potrebne korake. V nadaljnjem govoru napada Zahradnik ostro ministra Czernina radi njegovega govora pred dunajskimi občinskimi svetniki. Predsednik Exner opominja govornika in mu končno vzame besedo. — Prihodnja seja v četrtek in petek.

+ Slovenska Benečija za Jugoslavijo. »Tagespost« priobčuje z Dunaja sledečo brzojavko: Jugoslovanski klub je prejel iz Benečije izjavo 50.000 Jugoslovancev, ki se pridružujejo zagrebški deklaraciji in izražajo željo, da bi bili sprejeti v bodočo jugoslovansko državo. — Mi nimamo doslej nobenega obvestila o tej izjavi beneških Slovencev. Če je poročilo »Tagespost« resnično, je v toliko netočno, ker govori o »zagrebški deklaraciji«, ki je ni. V Zagrebu je bil posvet o konsolidaciji jugoslovanskih strank, državnopravna jugoslovanska deklaracija je pa bila podana dne 30. maja 1917 v dunajskem državnem zboru.

+ Trst in Ljubljana. Dne 9. t. m. poroča tržaška »Edinost« o resolucijah, sklenjenih dne 4. aprila v Gorici po primorski »Zvezi slovenskih županstev«. Prva izmed teh resolucij se glasi, kakor beremo v »Edinosti«:

»Slovenec« je objavil isto resolucijo en dan prej kot »Edinost«, a v njem je bila konfiscirana po državnem pravdniku, ki se je sklicevalo pri konfiskaciji na § 300 drž. z. Ali imajo v Trstu drugačne državne zakone nego v Ljubljani?

+ Sestanek v deželni dvorcu. Na svoj politični sestanek je vabil deželni glavar z naslednjim pismom: »Ljubljana, 26. marca 1918. — Velesposlovanji! — V svrhu važnih, strogo zaupnih informacij Vas najvljudneje in najnujnejše vabim, da me obiščete v mojem stanovanju v Ljubljani, deželni dvorec, II. nadstropje, dne 8. aprila t. l. (ponedeljek po beli nedelji) ob 2. uri popoldne. — Najodličnejšim spoštovanjem — Sušteršič.« — Večina na sestanku navzočih je na podlagi tega pisma mislila, da so vabljeni na osebne razgovore h g. deželni glavarju, ki ga ni bilo lahko odkloniti; mnogi duhovniki so rekli, da bi ne bili prišli, če bi vedeli, da gredo na političen shod dr. Sušteršiča. Pri shodu se je, kakor nam naknadno poročajo, govorilo tudi o ustanovitvi nove »katoliške« stranke. Z ozirom na predlog, ki najbolje označuje brezglavost sedanjega deželnega odbora, je eden izmed navzočih vznevoljen odšel s shoda, češ: »Kadar pridem v Ljubljano, se vračam domov z novim klobukom!« — Naše ljudstvo bo poskrbelo, da se dr. Sušteršič tudi s »katoliškim« klobukom ne bo upal pred svet, kakor se s »kmečkim« ni upal.

+ Czernin se je dne 9. t. m. zjutraj pripeljal v Bukarešto.

+ Zaupnica nemških nacionalnih strank grofu Czerninu. Dunaj, 9. aprila. Odsek zveze nemških nacionalnih strank je razpravljal danes o političnem položaju in je sprejel soglasno sledečo resolucijo: »Zunanji minister je govoril zastopnikom dunajske občine govor, za katerega mu je dolžna hvala cela domovina in vsi, ki so s srcem za monarhijo. Njegova izvajanja so odmev vodilnih političnih misli avstrijskih Nemcev. Kakor zunanji minister, tako vztrajamo tudi mi na nerazrušljivi zvezi z Nemčijo, s katero nas veže skupna usoda za vso bodočnost. Kakor grof Czernin, nočemo tudi mi ničesar drugega kakor časten mir, katerega moremo doseči samo potom moralnih in fizičnih sil. Kot sovražnikom miru in države je treba nasto-

piti proti vsem, ki zaupajo na mir vsled nečastne šibkosti in popustljivosti. Kot še nevarnejše podaljševanje vojne je označil minister po pravici one politične voditelje in njihove zapeljane pristaše, ki delajo v sporazumu z sovražnim inozemstvom proti lastni državi. Zahvaljujemo se grofu Czerninu, da je našel za to vrsto češke politike primerno besedo obsodbe in zaničevanja.«

+ Na naslov tržaškega lista »Unione«. Tržaški nabožni list »Unione« se je zadnje čase začel živahno pečati z jugoslovanskim vprašanjem. Ali spadajo taka vprašanja v njegov delokrog, naj odloča sam, to je nam vseeno; ni nam pa vseeno, da naše veliko narodno gibanje zasmejuje, da napada našo duhovščino, tudi najvišjo in da nas vse skupaj dolži v prijateljski zvezi z »Reichspost« in njenim sestrnico »Resnico« veleizdajalskih teženj. »Unione« za enkrat še miroljubno prosimo, naj take krivične napade za vselej opusti. Naj nas ne spravi v silobran. Žal ji bo, če bomo posvetili v tržaške razmere, žal bo zlasti marsikateremu njenih duhovskih prijateljev.

+ Nemčija in Jugoslovani. Nemci v Nemčiji niso zadovoljni s Czerninom, ker ni napadel razen Čehov imenoma tudi Jugoslovancev. »Dresdner Neueste Nachrichten« pišejo: »Ostre besede je rabil grof Czernin proti veleizdajskim stremiljem posameznih strank, v prvi vrsti čeških voditeljev. Ti vzdržujejo med sovražniki upanje, da bo monarhija notranje razpadla. Avstrijska ustava potrebuje v resnici reforme, toda kar hočejo Čehi, to je v resnici izven okvirja monarhije. Sicer bi bilo potrebno, da bi Czernin govoril tudi o Jugoslovanih. Tudi program Jugoslovancev, ki hočejo s svojo samostojno državo zapretidohod do Trsta, je nasproten avstrijski državi misli in je ravnotako vreden obsodbe.«

+ Nemški »Volkstag« v št. Vidu ob Glini. V nedeljo, dne 7. t. m. se je vršil nemški Volkstag v št. Vidu ob Glini. Govorili so dr. Angerer, poslanec Pirker, Gattermeier, Lackner in deželni poslanec župnik Walcher proti jugoslovanskim zahtevam. Zborovalci so odposlali cesarju udanostno brzojavko, v kateri protestirajo proti vsaki delitvi Koroške.

+ Dr. Waldner proti Jugoslovanom. Poslanec dr. Waldner, načelnik zveze nemških nacionalnih strank, je v svojem govoru v šmohoru na Koroškem na shodu volilcev »ostro obsodil« jugoslovansko propagando.

+ Poljsko vprašanje v pruski gosposki zbornici. Pruska gosposka zbornica je razpravljala o poljskem vprašanju. Pruski minister Eisenhut je povdarjal, da je treba nemštvo na vzhodu okrepiti. General Kleist je naglašal, da je močna nemška država edina garancija za evropski mir.

+ Velik javen shod je bil preteklo nedeljo v Zametu pri Reki. Govoril je poslanec prof. Spinčić. Ljudstvo se je z velikim navdušenjem izjavilo za jugoslovansko deklaracijo.

+ Tristoletnica. Čez par tednov bo preteklo 300 let, ko so vrgli skozi okno stare posveovalnice na Hradčanih Clam Martinica, Slavato in Fabriciusa. Kmalu nato so padli prvi strelji, prišla je bitka na Beli gori, umor 22 narodnih voditeljev v Pragi in napad Nemcev, Švedov, Francozov, Mažarov in Poljakov. Cela Evropa je bila zavita v en sam plamen in je utonila v morju krvi.

+ Nemški kancler ne bo govoril. Korrespondenčni urad poroča iz Berlina: Z več strani so trdili, da bo kancler v eni bodočih sej govoril. Listi poročajo, da to ni res. Kancler sodi, da »zdaj ni čas besedi, marveč dejani.«

+ Kühlmann odpotuje, kakor poroča korrespondenčni urad, šele čez nekaj dni v Rumunijo.

+ Poštna in brzojavna zveza Rusije z osrednjimi silami se odpre 1. majnika.

+ Maršal Böhm Ermolli je prevzel vrhovno poveljstvo avstrijskih čet v Ukrajini.

+ Nemški kancler v glavnem stanu. Nemški kancler je odpotoval 9. t. m. zvečer v glavni stan, kjer ostane nekaj dni. Kühlmann je tudi 9. t. m. odpotoval v Bukarešto, kjer se prično 11. t. m. končna pogajanja o miru z Rumunijo. »Terliner Tagblatt« poroča, da mirovne pogodbe ne bodo precej podpisali, ko se vrnejo odposlanci četverozveze v Bukarešto, marveč se bodo koncem koncev še nekaj dni pogajali.

Bitka na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. Uradno:

Na črti, kjer se bije bitka, so na več točkah živahno streljali s topovi.

Čete generalov pl. Schoelerja in Wishura so na južnem bregu Oise sovražnika iznova napadle. Med Oiso in Holembrjem so prodrle čez Ailetto do prekopa Oise-Aisne. S krajnimi boji so vzele gozd, ki leži vzhodno od Gunyja, katerega

je sovražnik žilavo branil. Napadač s severa in z vzhoda so plezale na strmine, katere leže vzhodno od Coucy le Chateaua, naskočile in vzele močno utrjene sovražne postojanke. Quincy in Landricourt smo vzeli. Z bojem, ki je bil izredno silen, smo vzele danes zjutraj tudi trdnjasko utrjeni Coucy le Chateau.

Sovražne zračne sile so meseca marca izgubile na zahodnem bojišču 23 pritrtjenih zrakoplovov in 340 letal; 158 jih je padlo za našimi črtami, ostala pa za sovražnimi postojankami; mi smo izgubili v boju 81 letal in 11 pritrtjenih zrakoplovov.

Z drugih bojišč nič novega.

Berlin, 9. zvečer. Severno od prekopa La-Bassee smo vdrl v angleške in v portugalske postojanke.

Na bitkini črti na obeh straneh Somme silni topovski boji.

Na južnem bregu Oise smo vrgli sovražnika tudi med Coucy le Chateauom in Bramecourtom čez prekop Oise-Aisne.

Angleško poročilo.

London, 8. aprila zvečer. Uradno: Sovražno topništvo je delovalo na raznih točkah bojne črte, posebno pri Bucquoyu; sicer se ni nič posebnega zgodilo.

London, 9. aprila zjutraj. Uradno. Sovražno topništvo je danes zjutraj zelo delovalo na bojni črti, ki se razteza od prekopa La Bassee do južno od Armentieres. Z angleške bojne črte sicer niso nič posebnega poročali razven, da je sovražnik silno pri Villers-Bretonneuxu. Bricourtu in pri L'Abbaya streljal.

Francosko poročilo.

Pariz, 8. aprila zvečer. Uradno. Sovražnik je podnevi pritiskal dalje severno od Ailette v nižini gozda Coucy. Prednji deli naših čet so se branili in dosegli, da je po številu zelo premočni sovražnik le počasi izvajal pohod. Z bojne črte ob Sommi in med Montdidierjem in Noyonom se ne poroča o nobenih bojih pehote. V Vogezihi sta obe topništvu živahno nastopali. Severno od Tete-des-Fauxa se je izjalovil sovražni napad. Na ostali bojni črti so od časa do časa streljali s topovi.

× × ×

Nemci so 9. aprila zjutraj s težkimi topovi obstreljevali angleške in portugalske postojanke na črti, ki se razteza od prekopa La Bassee do južno od Armentieres; črta meri do 16 km. Severno od prekopa La Bassee so Nemci napadli angleške in portugalske postojanke in vdrl v nje. Na obeh straneh reke Somme so beeso streljali. Na južnem bregu Oise sta nastopila nemška generala Schoeber in Wichura s svojimi četami in napredovala čez močno močvirno nižino Oise. Nemci so tam predvčerajšnjim vzeli gozd, ki leži vzhodno od Gunyja, utrjeno strmino vzhodno od Coucy le Chateaua, Quincy in Landricourt. Včeraj so vzeli močno utrjeni Coucy le Chateau in vrgli Francoze tudi med Coucy le Chateauom in Bramecourtom čez prekop Oise-Aisne. Nemški napad pri prekopolu La Bassee meri naravnost proti Calaisu; glavnemu angleškemu zbirališču in pristanišču v Franciji.

Wolffovo poročilo.

Berlin, 9. aprila. Wolff: V Noyonu so sovražne kroglice popolnoma zrušile katedralo. Mesto izgleda že tako, kakor St. Quentin, ki so ga Angleži uničili. Hiše so skoraj vse spremenjene v razvaline. Francozi po načrtu obstreljujejo celo mesto.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 9. Uradno: V Judikariji smo preprečili presenetljiv italijanski napad.

Italijansko poročilo.

Rim, 8. aprila. Uradno. Včeraj so s topovi na celi bojni črti streljali, živahnejše so poizvedovali vzhodno od Gardskega jezera in v dolini Lagarina. Na asijski visoki planoti so angleške poizvedovalne čete na več točkah napadle sovražne prednje črte, uničile posadko neke male straže in se vrnile z ujetniki.

× × ×

Rim, 9. aprila. Uradno. V kotlini pri Asiagu je naš ogenj, s katerim smo odgovarjali sovražniku, povzročil v sovražnih črtah eksplozije in požare. Na višini Fagare smo obstreljevali in potapljali sovražne ladje. Z učinkujočimi salvami med Salgoreco in Zensonom smo odgovarjali živahnemu sovražnemu streljanju s puškami. Na ostali bojni črti nič važnega. Naš letalec je sestrelil pri Santa Lucia di Piave sovražno letalo.

× × ×

Vojni tiskovni stan poroča o manjših, a živahnih bojih ob Piavi, kakor tudi, v tirolskih gorah. Živahno je bilo na italijanskem bojišču 6. in kljub slabemu vremenu tudi 7. aprila. Letala so posebno 4. aprila živahno delovala. Italijani so izgubili 6 letal. Angleški polkovnik Repington napoveduje avstrijsko ofezivo proti Italijanom in pripoveduje, da stoji proti Italijanom 70 avstrijskih divizij, a da zavisi avstrijska ofenziva od okolišnosti, kako se razvije položaj na francoskem bojišču.

Poročilo vojnega tiskovnega stana.

Dunaj, 8. Vojni tiskovni stan: Dne 6. t. m. so se ob Piavi in v tirolskih gorah živahno bojevali. Naši topovi so z vidnim uspehom odgovarjali ognju italijanskih topov in min. Močnejše italijanske patrulje, ki so poskušale na več mestih ob Piavi in v tirolskih gorah napredovati, smo odbili večinoma že z ognjem topov in strojnih pušk. Živahno so tudi na macedonskem bojišču nastopale patrulje in ujele več sovražnikov. Dne 7. t. m. je deževalo, vreme je bilo slabo; zato so se na jugozahodni bojni črti le malo borili. Dne 4. so naši letalci sestrelili pet sovražnih letal, naši topovi pa eno.

Ljubljanska aprovizacija.

a Krušne komisije bodo uradovale v petek, dne 12. t. m., od 8. do 1. ure popoldne. Izdajale se bodo izkaznice za kruh in kavo.

a Meso na rumene izkaznice C štev. 1301 do konca. Stranke z rumenimi izkaznicami C štev. 1301 do konca dobe meso po normalnih cenah v četrtek, dne 11. aprila popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: od 1. do pol 2. ure štev. 1301 do 1458, od pol 2. do 2. ure štev. 1459 do 1616, od 2. do pol 3. ure štev. 1617 do 1774, od pol 3. do 3. ure štev. 1775 do 1932, od 3. do pol 4. ure štev. 1933 do 2090, od pol 4. do 4. ure štev. 2091 do 2248, od 4. do pol 5. ure štev. 2249 do 2406, od pol 5. do 5. ure štev. 2407 do 2564, od 5. do pol 6. ure štev. 2565 do 2722, od pol 6. do 6. ure štev. 2723 do konca.

a Meso na zelene izkaznice B štev. 1 do 1200. Stranke z zelenimi izkaznicami B štev. 1 do 1200 dobe meso po nižjih cenah v četrtek, dne 11. t. m. popoldne na Poljanski cesti štev. 15. Določen je ta-le red: od 1. do pol 2. ure štev. 1 do 120, od pol 2. do 2. ure štev. 121 do 240, od 2. do pol 3. ure štev. 241 do 360, od pol 3. do 3. ure štev. 361 do 480, od 3. do pol 4. ure štev. 481 do 600, od pol 4. do 4. ure štev. 601 do 720, od 4. do pol 5. ure štev. 721 do 840, od pol 5. do 5. ure štev. 841 do 960, od 5. do pol 6. ure štev. 961 do 1080, od pol 6. do 6. ure štev. 1081 do 1200.

a Stranke z rumenimi izkaznicami D in III. in IV. uradniška skupina naj se zgleda do sobote v uradu mestne aprovizacije na Poljanski cesti št. 13, prvo nadstropje, kjer bodo dobile bele izkaznice za meso. S seboj morajo prinesiti rodbinske izkaznice, rdeče legitimacije in izkaznice ubožnih akcij.

a Člani vojne zveze dobe tudi izkaznice za kavo.

Ljubljanske novice.

Ij šestič odlikovan je bil te dni gospod nadlovec Ferdo Palovec, po poklicu zobotehnik v Ljubljani. Zadnji dve odlikovanji sta srebrna častna svetinja z vojno dekoracijo ter bronasta hrabrostna svetinja.

Ij Smrtna kosa. Včeraj je umrl v Ljubljani carinski nadzornik v pokoju Alojzij Biber.

Ij Odpiranje in zapiranje brivnic v polletnem času. Od 15. aprila dalje bodo v Ljubljani brivnice odprte od 7. ure zjutraj do pol 1. ure popoldne ter od pol 2. ure popoldne do 7. ure zvečer. Le ob sobotah in pred prazniki bodo odprte do 8. ure zvečer.

Ij Zopetna otvoritev poštanih uradov Ljubljana 3 in 6. S 1. majem 1918 se zopet odpreta razredna poštna urada Ljubljana 3 in Ljubljana 6 v službenem obsegu, ki sta ga imela pred začasno zatvoritvijo. Uradne ure imenovanih uradov se določijo ob delavnikih od 8. ure zjutraj do 12. ure op. in od 2. ure pop. do 6. ure zvečer, ob nedeljah od 9. ure predp. do 11. ure predp. in ob praznikih od 8. ure zjutraj do 11. ure predp. z omejitvijo blagajniške službe od 9. ure predp. do 11. ure predp.

Dnevne novice.

— Za 25letno zaslužno delovanje na polju gasilstva je odlikovan s častno svetinjo član prostovoljnega gasilnega društva v Škofji Loki nadučitelj Miroslav Kramer.

— Konec šolskega leta na srednjih šolah. Naučni minister je odredil, da zaključijo srednje šole, dekliski liceji, učiteljska, trgovske in navtične šole radi izrednih razmer šolsko leto že 28. junija, če ni med letom znatno trpel pouk vsled drugih ovir. Za zavode, ki so morali vsled pomanjkanja premoaga ali vsled drugih ovir prekiniti pouk, bo izšla sporazumno z deželnimi šolskimi oblastmi posebna tozadnevna odredba, če bo to res nujno potrebno.

— Na hrvatskem vseučilišču v Zagrebu je bilo v zimskem semestru 750 slušateljev in sicer: 69 teologov, 429 juristov, 69 medicincev in 109 filozofov.

— Železniški voz sladkorja so zaplenili v Zagrebu, ki pa je bil zastrupljen. Bil je poln s pikrijsko kislino.

— Za gvardijana na Trsatu pri Reki je imenovan namesto umrlega gvardijana o. Romulda Jereba o. Klaro Horvat.

— Premog za obrtnike. Za preskrbo malih obrtnikov (ključavničarjev, kovačev, kleparjev) s premogom, je dospelo vnovič več vagonov takozvanega kovaškega premoga iz premogokopa Rossitz. Oni obrtniki, ki žele ta premog, so vabljeni naznaniti množino pri deželni vladi, II. nadstr., vrata št. 13, in sicer ob sredah in sobotah dopoldne.

— Hotelir Ivan Kenda kupil blejski Grad. Blejski Grad je prešel v last hotelirja v Sofiji Slovenca g. Ivana Kende, ki je že prej kupil hotela Mallner in »Triglav«.

— Linsingen generalni polkovnik. Cesar Viljem je povišal ob vojaški 50letnici generala Linsingena v generalnega polkovnika.

— Prošnja za obleko ubožnim invalidom. Dannadan se oglašajo siromašni vojni invalidi, proseči obleke, ki si jo more omisliti v teh težkih časih le malokdo, izmed prosečih invalidov pa gotovo nikdo. Slovenski odbor za vojne invalide si je postavil nalogo, preskrbeti tem trpinom obleke in obuyala. Ker pa ima na razpolago le skromna sredstva, mu pri sedanjih draginjah ni mogoče ustreči niti polovici prošilcev in zato se obrača imenovani odbor do vseh človekoljubov in rodoljubov s predvano prošnjo, naj bi mu hoteli po možnosti priskočiti na pomoč in darovati ali pa proti odškodnini odstopiti obleko in čevlje — četudi ponošeno — da se na ta način oddolžimo ubožnim invalidom za žrtve, doprinešene v tej krvavi svetovni vojni. Darovi naj se pošljejo v Dobrodelno pisarno v Ljubljani, Poljanska cesta št. 4, Alojzijevec.

— Iz Dekanov. Prejeli smo obširen dopis iz Dekanov, ki toži nad nerednim ljudskošolskim poukom; mladina da je vsled tega podivjala, zaostala v izobrazbi in izgubila veselje do učenja. Dopis trdi, da so v Dekanah imeli tekom enega leta komaj dva meseca rednega pouka in da je tega krivo tamkajšnje učiteljsko osebje.

— Slavnostna akademija Glasbene Matice v počastitev spomina dr. Janeza Evangelista Kreka in na korist njegovemu spomeniku v Ljubljani se vrši v veliki dvorani Uniona v četrtek, dne 18. aprila in v nedeljo, dne 21. aprila 1918 vsakokrat ob osmi uri zvečer. Vstopnice za oba večera se prično danes zvečer prodajati v trafiki v Prešernovi ulici 54.

— Smrt slovenskega znanstvenika v tujini. Na Dunaju je umrl koncem marca slavni profesor Alfonz Müller, avtor zgođovine železa, katero je spisal po naročilu poljedelskega ministrstva in ministrstva za javna dela, znanstveni konzulent itd. Pokopan je na centralnem dunajskem pokopališču. Naj v miru počiva.

— Goriški begunec je izgubil listino z vsoto 7000 K na poti od Virčevasi do Velike Loke. Pošteni najditelj naj izroči omenjeno vsoto c. kr. orožniškemu postajevođu v Novem mestu in prejme predpisano nagrado.

— Poljski zgodovinar Chlebowski umrl. Iz Lvova poročajo listom, da je umrl odlični poljski zgodovinar Bronislav Chlebowski, profesor na varšavskem vseučilišču, star 71 let.

— Razpisana c. kr. poštna urada. Razpisano je mesto poštne ekspedienta v Trnovem pri Gorici in enako mesto v Dragi pri Loškem potoku.

— Bel kruh na Ukrajini prepovedan. Kakor poroča »Venkov«, je izšla naredba, ki prepoveduje pečenje belega kruha na Ukrajini, ki se je dosedaj prodajal v vseh javnih pekarnah. Vsak tozadeven prestopnik se kaznuje z globo 600 kron ali dva-mesečno ječo.

— Zapuščina princa Auersperga v konkurzu. Dunajsko deželno sodišče je razglasilo konkurz zapuščine princa Franca Auersperga, ki je 9. januarja t. l. umrl.

— Iz Sirije. Veliko krasnih pozdravov pošiljajo slovenski fantje iz Sirije vsem slovenskim fantom in dekletom, bralcem in bralkam »Slovenca« in kličejo: Na veselo svidenje! Lettigi Alojz iz Vrha pri Kočevju; Golos Jožef iz Spodnje Štajerske; Kostrevec Ludovik, Rožna dolina pri Ljubljani.

Primorske novice.

p Oče goriškega deželnega glavarja umrl. V bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici je umrl v pondeljek ponoči v starosti 98 let beneški Slovenec Peter Faidutti, oče goriškega deželnega glavarja Italijana dr. Faiduttija.

p Val. Pipan, renški župnik se je preselil začasno iz št. Vida nad Ljubljano v Vedrijan, n. Kojsko na Goriškem.

p Goriško okrajno učiteljsko društvo bode zborovalo dne 18. t. m. pri Jerasu v Ajdovščini, kamor nas vabi tudi tovariš Medvešek. Dne 4. t. m. ni bilo našega shoda v Gorici, ker sem bil kot njegov sklicatelj in poročevalec zadržan na svojem službenem mestu radi visokega obiska Njegovega Veličanstva v naši občini. Tovariši, tovarišice! Pridite polnoštevilno

v Ajdovščino že do desetih predpoldne, da vpostavimo s tamkajšnjimi agilnimi stanovskimi sodelavci svojo organizacijo. Dela imamo polne roke! Napravimo konec našemu trpljenju in bedi! — V Kojskem, dne 6. aprila 1918. Za društveno predsedništvo: Alojzij Urbančič.

p Išče se Jožef Šuligoj iz Štandreža na Goriškem, ki je odšel meseca prosinca na bojno polje k neki saperski stotniji. — Dalje si išče Fran Goljevšek. Kdor ve kaj o njih, naj blagovoli sporočiti na naslov: Radoslav P., Linhartova ulica šte. 25, Ljubljana.

Prosveta.

pr V Belgradu so otvorili gledališče z igro »Košan«, ki jo je spisal Bore Stan-ković, avtor romana »Nečista kri«.

pr Koncert gđ. Dane Kobler in gđ. Cirile Medvede v Gorici. Na velikonočni pondeljek ste nastopili z velikim uspehom pijanistinja gđ. Dana Kobler in koncertna pevka gđ. Cirila Medvedova na dobrodelnem koncertu v Gorici.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. L. Načelno ne moremo sprejemati takih notic. Le kot inserat. — Knittelfeld. Poslali smo Jugoslovanskemu klubu. — L. F. v K. Oddali smo uredništvu »Domoljub«. — T. R. Informirali se bomo in Vam kmalu sporočili v listnici. — M. B. Bolj primerno je, da take nedostatke osebno uredite, z javnimi napadi se doseže navadno ravno nasprotno.

Pri utrujenosti, razdraženosti, srčnih bolečinah s pomanjkanjem sape in tiščanjem, kakor tudi drugih pojavih ob nerednem odvajanju ureja raba naravne »Franz Josef« grenčice na prijeten in lagoden način delovanje želodca, črevesa in jeter.

Migrena ali glavobol se lahko odstraniti z uporabo Fellerjevega dobrodušnega, bol lajšajočega in osveževalnega rastlinskega esencega fluida z znamko »Elsa-Fluid«. Poskropi se z njim čelo in senci ter se pusti, da se fluid počasi razpuhti, kar povzroči osvežujočo dobrodejnost. Kdor ve iz izkušnje, da mu boljše dene pri glavobolu toplota, naj ovije z »Elsa-fluidom« nalahko vribani senci s suhim suknjem blagom. 12 steklenic pristnega bol lajšajočega »Elsa-fluida« pošlje franko za 14 K 32 v lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg šte. 134 (Hrvatsko). (ev)

— OPOZARJAM cenjeno občinstvo, da je dospela večja pošiljatev

ŠIVALNIH STROJEV in GALANTERIJE.

Prosim torej, kdor je stroj naročil ali se za istega zanimal, da se oglasi čim prej v trgovini

JOS. PETELINCA, LJUBLJANA,

Sv. Petra nasip št. 7.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev. 299

SLUŽKINJA

za postrežbo v hiši in delo na vrtu se sprejme v mali družini brez otrok v Krškem proti hrani in mesečnim 30 K. Ponudbe pod znamko »Pridnost 1172« na upravo »Slovenca«.

Kupim 1148

3 lepe prašičke

v starosti 8—12 tednov, tudi v zameno za obleko ali usnje. — Lampert, Ljubljana, Kolodvor. ul. 31.

Čebulček

liter K 5— priporoča

SEVER & URBANIČ, Ljubljana.

Brez posebnega obvestila.

Naš preljubi papa

Alojzij Biber

c. kr. carinski nadzornik v p., c. kr. stotnik v rez. itd.

je po dolgem mučnem trpljenju, previden s sv. zakramenti, v torek, dne 9. t. m., mirno zaspal.

Podreb nepozabnega se vrši v četrtek, 11. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Janez Trdinova ulica 2, na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maša za pokojnega se bode darovala v petek, 12. t. m., ob 9. uri zjutraj v frančiškanski cerkvi.

Venci se v smislu pokojnega hvaležno odklanjajo.

Ljubljana, dne 9. aprila 1918.

Fani roj. Gusl, soproga.

Edmund, c. in kr. stotnik; Pavel, c. in kr. mornarski komisar; Alojzija; Fani por. dr. Čadeževa; Alfred, c. kr. davčni asistent; Peter, c. in kr. nadporočnik; Josip, c. in kr. oskrbovalni akcesist v r.; Feliks, c. in kr. freg. poročnik; Štefanija; Anica, otroci.

Izabela por. Tollowitz, sestra.

Aleksander Tollowitz, nadrevident južne železnice v p., svak.

Pavel Tollowitz, stud. iur., c. in kr. poročnik v rez., nečak.

Dr. Fran Čadež, c. kr. profesor, zet.

Josipina roj. Toman, Irma roj. Kozelj, Eleonora Mattiasich, sinuhe.

Vladimir, Marijan, Herbert, Alfred, Joško in Rudolf, vnuki.

Mestni pogrebni zavod. 1191

Sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo, da je naš dobi, blagi in skrbni

Mihael Erzín

daleč naokoli znani krojaški mojster

dne 7. aprila dobro pripravljen nastopil večnost.

Dopolnil je 68 let.

Njegovo truplo čaka vstajenja na domačem pokopališču.

Spominjajte se ga v molitvah!

V Šmartnu pri Kamniku, 7. aprila 1918.

Erzinova rodbina.

Rodbina Stergule iz Bovca na Primorskem naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da se je gospod

Adolf Stergule

na velikonočno nedeljo, 2. aprila 1918, ponesrečil z ročno granato, tako da je za dobljenimi poškodbami umrl.

Nepozabljenega pokojnika priporočamo v blag spomin.

RODBINA STERGULC.

Hlapec ali kočijaž

h konjem, zanesljiv, dobi stalno službo v hotelu »Slon« v Ljubljani. 1178

Knjigovodja (tajnik)

z večletno prakso, samostojna moč, se za stalno sprejme. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe na upravo Hotel »Slon« v Ljubljani. 1179

Lahek koleselj

fin in eleganten, je na prodaj. Kje, pove uprava lista pod šte. 1186. (Znamka!)

Prodajam zopet nekaj

damskih bluz

Cena od K 40— do K 59—. Marija Terezija cesta št. 13, II. nadstr., vrata 107. 1192

SPREJMEM ključavničarskega pomočnika

takoj zanesljivega lahko tudi invalid z zdravimi rokami.

FRANC SMAJDEK, KLJUČAVNIČAR,

1123 JESENICE, GORENJSKO.

KUHARICA

ki bi opravljala tudi druga hišna dela, poštna in zdrava, se sprejme v dobro meščansko hišo.

Nastop lahko takoj, plača po dogovoru.

Naslov v upravi »Slovenca« pod šte. 1142 (ako znamka za odgovor).

Kupim hišo v Ljubljani

za 100.000 do 300.000 kron.

Ponudbe pod »Hiša«, Ljubljana, poštni predal 74.

Izgubila se je

na poti iz Most do Sela šte. 11 v nedeljo črna suknja

s črkama J. K. Pošteni najditelj naj jo odda proti nagradi državni policiji v Mostah.

IZURJENA STROJEPISKA,

zmožna slovenske in nemške stenografije, se sprejme v neko ljubljansko odvetniško pisarno. Nastop takoj ali s 1. majem. — Naslov pove uprava lista pod šte. 1187.

Črno brinje

lepe, čiste in zdrave kakovosti se dobi pri

tvrdki

J. KNEZ v LJUBLJANI

Marije Terezije cesta 3.

Za ureditev zelo dobičkanosne obrti prosí

dobro osebo vojni invalid za

3—4000 K posojila

proti mesečni vrnitvi po 300 K. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1152.

Kupi se

fužina

na stalni vodi ali pa tudi VODNA SILA, na kateri bi se fužina lahko na novo postavila. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Fužina 1154« do 20. t. m.

3 kg čiste masti kot nagrado dobi, kdor mi preskrbi do 1. maja

stanovanje

obstoječe iz 2 do 3 sob. Najraje tudi z uporabo vrta. Ponudbe na upravo lista pod šifro »čedno«. 1181

Prodaja se dvocevna

louska puška

za šibre, kaliber 16. Langkaster, boroveljski izdelci, v popolnoma dobrem stanu in čisto nove

usnjate gamaše

Izve se pri A. Kurniku, Ljubljana, Pražakova ulica 3/II. 1150

Pralno

in 1163

čistilno sredstvo

že več let v rabi pri armadi, ujetniških taborih, gospodinjstvih in pralnicah, hotelih, pisarnah, tovarnah, rudnikih itd., za pranje perila v gospodinjstvih, pralnicah, hotelih itd., za čiščenje rok, tlakov, tovarniških prostorov, stanovanj in vseh vrst predmetov iz železa, lesa, porcelana itd. se izdeluje in dobavlja v velikih množinah. Vprašanja na M. SCHAUREK, PRAGA, 7. okraj, 773.

Prodaja se velika izbira modernih

damskih slamnikov

po tovarniški ceni vsak dan od 1.—3. ure. Drame, Ljubljana, Rožna ulica 41/II, desno. 1133

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom) sprejme izvežbanega

knjigovodja

Nastop in plača po dogovoru. Prošnje, opremljene s spričevali o dovršenih študijah ter dosedanjem službovanju, je vložiti do 18. aprila 1918 pri ravnateljstvu posojilnice (Narodni dom).

Ravnateljstvo.

Išče se

hišnik

(penzionist) večš nekoliko vrtnarstva k neki vili na Gorenjskem blizu postaje, 12 km od Ljubljane. Dobi prosto lepo stanovanje z 2 sobama in kletjo ter plačo po dogovoru. — Ponudbe na trdiko FELIKS URBAN V LJUBLJANI.

Kupujem zmedene

ženske lase

ŠTEFAN STRMOLI, LJUBLJANA,

Pod Trančo šte. 1. 945

POZORI! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt vsak dan samo od 9. do pol 1. ure in v nedeljo od 9. do 11. ure dopoldne.

Klavirje, harmonije in vse glasbene instrumente

prodaja in izposoja

Alfonz Breznik, Ljubljana,

Kongresni trg šte. 15.

Cenjenim

trgovcem, uradom, šolam

naznanjam, da radi prevzetja drugega podjetja

opustim svojo trgovino

ter prodajam v večjih množinah

vso svojo zalogo

ki obstoji iz vsakovrstnega galanterijskega in papirnega blaga ter šolskih, uradnih (pisarniških) potrebščin.

Prodaja se le na debelo. Trgovina je odprta od 8. do 12. ure dopoldne, popoldne pa je trgovina zaprta.

Fr. Iglič,

LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 11.

Kupujte le domač izdelek, to je:

Emona

pralni prašek

Dobiva se v vsaki prodajalni!

Dobava mladih plemenskih prašičev.

Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani sporoča, da so nastale pri uvozu mladih plemenskih prašičev na Kranjsko ovire. Rejci, ki so naročili mlade plemenske prašiče pri Kranjskem deželnem mestu za vnovčevanje živine v Ljubljani, naj se torej nikar brezpogojno ne zanašajo, da bi se mogla njih naročila izvršiti ter naj si istih, če mogoče, sami preskrbijo. Kranjsko deželno mesto bo storilo pač vse, kar bo v njega moči, da vsaj nekaj mladih plemenskih prašičev dabi na Kranjsko. Sigurno pa niti za manjše število ne more garantirati.

Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine v Ljubljani.